

Poročilo o ekonačrtu za šolsko leto 2014/2015

Kampanja POZOR(!)Ni ZA OKOLJE

Gimnazija Ledina
Resljeva cesta 12, Ljubljana

Ekoninje: Luka Samsa in Mark Stanič – 2. letnik
Nika Grošelj, Patricija Pevec, Blaž Primožič, Katja Sadar – 3. letnik

Mentorici: Olga Berce in Nika Cebin

Cilj: Zmanjševanje ogljičnega odtisa

1. Naredimo ogljični odtis za našo šolo (s pomočjo žepnega računalja vsi dijaki in zaposleni na šoli analizirajo svojo pot v šolo – spletna stran Umanotere).
Povprečen letni ogljični odtis dijaka oziroma učitelja na Gimnaziji Ledina znaša 7 t ogljikovega dioksida (povprečen letni ogljični odtis Slovenca je 10 t CO₂, Evropejca pa 11 t CO₂).
2. Proizvedemo za najmanj 30 % manj odpadkov kot v preteklem šolskem letu (spremljamo obdobje november 2014 – marec 2015).
Zaradi odsotnosti računovodkinje nam količine odpadkov ni uspelo izračunati, zato bomo te podatke posredovali v prihodnjem tednu.
3. Ločeno zbiramo odpadke – papir, embalaža, biološki odpadki, steklo, plastični pokrovčki, baterije, kemikalije, elektronska oprema: kartuše, tonerji.
V vsakem razredu se nahajajo koši za ločevanje (papir, embalaža in organski odpadki), ki so nameščeni tudi drugod po šoli (jedilnica, hodniki, zbornica,...). Ker se vsi zavedamo škodljivosti nekaterih odpadkov, kot so kartuše, tonerji in baterije, so po šoli zbirni kotički tudi za ločevanje le teh. Na šoli najdemo več tetrapakojedov, ki so vedno polni, saj se dijaki zavedamo pomena ločevanja, zato jih redno in pridno čistimo in praznimo.

4. Kupujemo stvari, ki jih lahko večkrat uporabimo (nakupovalne vrečke . . .)
5. Ekonomično uporabljamo vodo (pregled pip, da ne puščajo; med miljenjem rok je voda zaprta; roke si umivamo z manjšo količino vode) in jo porabimo za najmanj 30 % manj kot v preteklem šolskem letu (spremljamo obdobje november 2014 – marec 2015).

Zaradi odsotnosti računovodkinje nam porabe ni uspelo izračunati, zato bomo te podatke posredovali v prihodnjem tednu.

6. Sodelujemo in z zgledom ozaveščamo pri »pametni kurjavi« in pravilnem prezračevanju prostorov (okna odpremo za 3 minute in jih nato zapremo). Porabimo za najmanj 30 % manj električne energije kot v lanskem šolskem letu (spremljamo obdobje november 2014 – marec 2015).

Rezultate smo lahko zaznali po dejstvu, da so bile učilnice prezračevane, nikoli zatohle, okna niso odprta predolgo, saj bi predvsem v zimskem času nizke temperature lahko povzročile povečano kurjavo, česar pa si nismo želeli.

Zaradi odsotnosti računovodkinje nam porabe ni uspelo izračunati, zato bomo te podatke posredovali v prihodnjem tednu.

7. Sodelujemo in z zgledom ozaveščamo pri izklapljanju malih in velikih aparatov – ugašanje monitorjev, računalnikov. Ugašamo luči, ko ni potrebno, da svetijo.

Pogovorili smo se s profesorico informatike, Polono Črtalič, ki je mnenja, da dijaki še vedno niso dovolj ozaveščeni in ne izklaplajo računalnikov takrat, ko jih ne uporabljajo. Ona jih na to redno opozarja. Večina profesorjev je mnenja, da na šoli redno, tako dijaki kot profesorji, ugašamo luči, ko jih ne potrebujemo.

8. Ne tiskamo, če to ni nujno potrebno; kadar je potrebno, tiskamo obojestransko.

Dandanes se v pouk vedno več vključuje napredna tehnologija in uporaba medmrežja. Kot vsaka šola imamo tudi na Gimnaziji Ledini spletne učilnice, ki jih uporablja večina

učiteljev.

9. Prizadevamo si za trajnostno mobilnost na šoli (spodbujanje hoje, kolesarjenja ali uporabo javnega prevoza med dijaki in učitelji ter vsemi zaposlenimi na šoli) – izdelamo in izvajamo načrt trajnostne mobilnosti, kjer so akterji dijaki. Načrtu sledimo in redno o tem obveščamo starše, prebivalce centra Ljubljane in pomembne osebnosti Mestne občine Ljubljana.

Hoja za vsak dan – predlogi

Uporabi stopnice namesto dvigal ali tekočih stopnic.

Na obisk k prijatelju se odpravi peš.

Sprehajaj se po parku.

Pojdi peš do trgovine.

Pojdi peš do pošte.

Hoja med počitnicami

Raziskuj tuja mesta peš.

V gore s povzpni peš, ne z avtom.

Sprehodi se do jame, naravnih čudes. Nikar se ne zadržuj le v hotelu ali restavraciji.

Razmisli o počitnicah, kjer boš hodil peš.

Hoja te lahko pripelje do čudovitih krajev, ki z avtom niso dostopni.

»Hodite in bodite srečni; hodite in bodite zdravi. Najboljši način podaljšanja naših dni je, da hodimo enakomerno in z namenom.«
(Charles Dickens)

Kotalke in rolerji kot prevozni sredstvi

Ohranjanje zdravega telesa

Kurimo kalorije

Krepimo mišice

Izogremo se boleznim srca in ožilja

Skrbimo za svoj duševni in socialni razvoj

Zmanjšamo osebne emisije CO₂

10. Šolski načrt trajnostne mobilnosti je sistematičen način izboljšanja mobilnostnih navad in dejanj dijakov, učiteljev in drugega osebja šole, ki privede do izboljšanja vplivov na

okolje, pomeni zdravstvene koristi za vse udeležence in zmanjšuje prometno gnečo.

11. Šolski načrt je običajno precej bolj učinkovit od individualnih načrtov in vodi do večje vedenjske spremembe. Dijaki imajo ključno vlogo pri oblikovanju in izvajanju takšnega načrta, ki ima 4 faze:

12. (1) načrtovanje,

13. (2) izvajanje,

14. (3) vrednotenje,

15. (4) ukrepi za izboljšave.

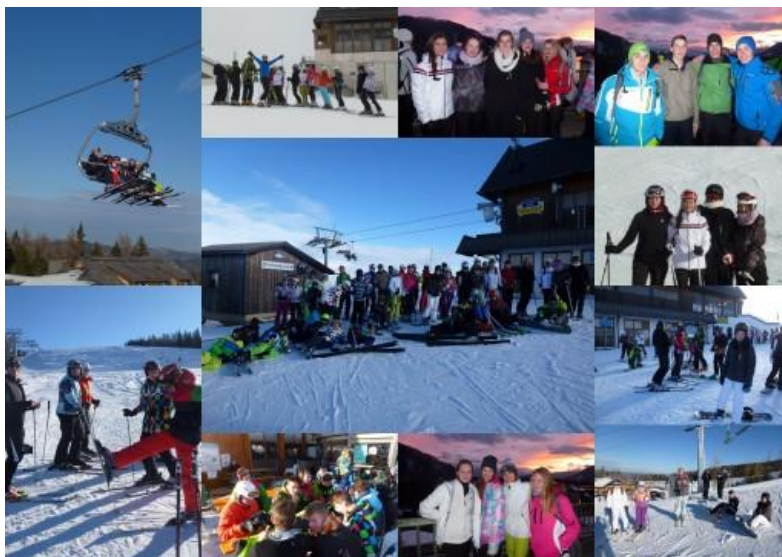
16. Prizadevamo si za zdravje dijakov in učiteljev ter vseh zaposlenih na šoli.

Organizirali smo Dan brez cigarete, pri čemer smo ozaveščali o problematiki kajenja na zdravje in podali možnosti, kako se spoprijeti z njegovo zasvojenostjo ter kje poiskati pomoč

17. Spodbujanje gibanja; odrasla oseba bi morala biti vsak dan vsaj 30 minut fizično aktivna; mladi naj bi telovadili vsaj 60 minut dnevno in si zagotovili zdrav razvoj telesa in s tem vplivali na dobro mentalno počutje;

Samo tri ure športne vzgoje tedensko ni dovolj gibanja ni dovolj za naše telo. Zato šola organizira tudi razne krožke npr. joga, pilates, navijaški klub sokolčice,... K gibanju dijake spodbuja tudi naša nova kolesarnica. Dijaki se redno udeležujejo šolskih tekmovanj v npr. košarki, odbojki, floorbalu, nogometu. Profesorji dijake spodbujajo k udeleževanju na različnih maratonih. Preko šole se lahko dijaki udeležijo tudi različnih športnih taborov (npr. smučarski tabor v Gerlitznu).

18. Če ne izvajamo posebnih fizičnih treningov (npr. plavanje, tek, fitnes), potem spodbujamo k pešačenju do šole, službe, kolesarjenju do trgovine in s tem prispevamo k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov;

V letošnjem letu je potekala prenova kolesarnice. V zimskih mesecih ni bilo opaziti velike razlike v uporabi v primerjavi s prejšnjimi leti. Sedaj, ko je nastopilo obdobje lepšega, predvsem pa toplejšega vremena, pa opažamo, da vedno več dijakov uporablja kolesarnico. Nova kolesarnica ponuja dijakom večjo varnost koles in daje

pomen zdravju in okolju.

19. Spodbujamo k zdravi in lokalno pridelani hrani.

20. Osveščamo o posledicah uporabe alkohola, cigaret in drog.

V petek, 30. januarja 2015, smo organizirali Dan brez cigarete. Namen tega je osveščanje dijakov in profesorjev o škodljivosti kajenja. Kaj vse je potekalo ta dan? Po šoli smo nalepili različne plakate o vplivu kajenja na naše telo, o tem zakaj kajenje v resnici ni »kul« in druge. Izdali smo brošuro Dan brez cigarete v kateri smo zbrali nekaj intervjujev z nekdanjimi kadilci (zakaj so začeli kaditi, zakaj so prenehali, kaj jih je ta razvada pomenila, ...). Dijaki in profesorji so razmišljali o tem, kako bi preživeli en dan brez cigarete, kaj oziroma kako bi si pri tem pomagali in svoje ideje zapisali na plakat. Dijaki so organizirali igro, s katero so pokazali, da se kajenja ni lahko osvoboditi, vendar če imamo moč in voljo, nam to uspe. Za šalo so si lahko dijaki ta dan namesto cigarete privoščili žvečilni gumi v obliki cigarete.

21. Organiziramo šolsko tekmovanje s kolesi za dijake in učitelje – marec 2015

Zaradi nizkih temperatur in slabega vremena, smo se odločili, da bomo **Dan na kolesu** raje izvedli v maju. Naš cilj je, da se projekta udeleži čim več dijakov in profesorjev ter seveda, da jih čim več spodbudimo k večji uporabi kolesa kot prevozno sredstvo namesto motornih vozil.

22. Organiziramo EKOdán z raznovrstnimi dejavnostmi; za vsako dejavnost izračunamo emisijo ogljikovega dioksida – (izveden je bil 24. oktobra 2014).

Dijaki in učitelji Gimnazije Ledina so v petek, 24. oktobra 2014, pripravili dan odprtih vrat – ekodan. Prve štiri ure so bila vrata učilnic odprta in pri pouku so lahko prisostvovali vsi obiskovalci, potem pa se je začel pester program delavnic in predavanj.

Na ekodnevu so se dijaki in obiskovalci lahko udeležili različnih dejavnosti.

Lahko so si pripravili zeliščne in skutne namaze s pomočjo profesorice za biologijo.

Lahko so se tudi preizkusili v pilatesu, jogi ali plesu ter sodelovali v medgeneracijski delavnici o pomenu pitne vode.

Našo šolo so tudi obiskali vrhunski strokovnjaki z različnih področij in pripravili zanimiva predavanja.

Dr. Tomaž Bratkovič s Fakultete za farmacijo je predstavil nastanek novega zdravila, dr. Simon Horvat s Kemijskega inštituta je predaval o genu za debelost, ki ga je pred kratkim odkril s skupino raziskovalcev, dr. Miha Krofel z Biotehniške fakultete je pripovedoval o volkovih in svojih osupljivih srečanjih z njimi, nutricionist dr. Marjan Simčič z Biotehniške fakultete je poudaril pomen hrane in njene varnosti ter opozoril na dodatke v njej, dr. Renata Karba iz Umanotere pa je govorila o tem, kako nas podnebje povezuje.

Videli smo tudi kako so nam Taborniki predstavili projekt Obnovimo slovenske gozdove s katerimi želijo po lanskem katastrofalnem žledolomu ponovno zasaditi gozdne površine v velikosti 1300 nogometnih igrišč.

Ker narava ne pozna ne plačila ne kazni, ampak le posledice, so nam Ekologi brez meja posodili film Trashed, ki predstavlja, kako človek s smetmi preplavlja svet in kakšne so posledice le-tega.

Novinarka in popotnica Mojca Mavec nas je navdušila s predstavitvijo dežele Bali in povedala, kje dobi ideje za oddajo Čez planke, Miša Kandus pa nam je kot ozdravljen odvisnik od droge zaupal svojo življenjsko zgodbo.

Udeležili smo se lahko tudi predavanju o volkovih ali pa smo odšli z zgodovinskih aktivom na sprehod po Emoni.

Dijaki so se tudi udeležili obiska Hiše eksperimentov, kjer so se poglobljeje spoznali s fiziko in zakoni narave.

23. Sodelujemo v čim več projektih (npr. čistilna akcija, sajenje drevesa...) z različnimi skupinami ljudi (vrtci, šole, starejši občani) ali organizacijami.

V petek, 20. marca 2015, smo dijaki kampanje **Pozor(!)ni za okolje** organizirali čistilno akcijo ledincev. S čistilno akcijo smo pričeli ob 10. uri pred vrtcem Ledina, kjer nas je že pričakovala skupina otrok. Pridružili so se nam tudi ostali ledinski dijaki, ki so želeli nekaj prispevati k čistejšemu okolju. Razdelili smo vse potrebne pripomočke in se tako odpravili s skupino v vrtec, kjer smo pričeli s pometanjem in pobiranjem odpadkov. Nato smo očistili še okolico šole in parkirišče. Okoli enajste ure smo s čistilno akcijo zaključili. Bili smo zelo prijetno presenečeni nad majhno količino odpadkov, ki smo jo zbrali in ugotovili, da večina pridno odlaga odpadke v zato namenjene zbiralnike odpadkov, še vedno pa se najdejo izjeme, ki jim za to ni mar.

PROJEKT GORNJI VRT

V letu 2014/2015 smo se odločili sodelovati pri projektu Gornji vrt, saj menimo, da bi na šoli lahko bilo več zelenih površin, predvsem na strehi. S pilotnim projektom »GORNJI VRT« imamo namen opozoriti dijake na pereče probleme na naši šoli in prikazati, kako bi te probleme lahko uspešno rešili. Naše mesto je tudi precej nezdravo okolje za življenje prebivalcev v njem zaradi onesnaženja zraka in velike količine bioloških odpadkov. V Ljubljani je temperatura zraka poleti v primerjavi z okolico v povprečju višja za 1,8°C, najvišje temperaturne razlike pa so tudi do 4°C. Zelene površine omogočajo pretok svežega zraka in zadrževanje deževnice, kar je pomembno predvsem ob nevihtah. Tako se izboljša kakovost zraka in poletno hlajenje mesta, šole. S sodelovanjem pri projektu želimo dokazati, da se bo življenje in vzdušje na šoli s pomočjo rastlin izboljšalo. Ker takih stvari na šoli še nismo imeli, bo to za dijake nekaj novega in zanimivega, kar jih bo spodbudilo k razmišljanju o pomembnosti zelenih površin. V projektu bodo vključeni študenti arhitekture in agronomije, ki bodo tako lahko širili svoja obzorja, poleg tega nam bodo posredovali sveže ideje s svojega področja.

Sprehodili smo se tudi do razstave v Konzorciju, kjer smo poklepetali s tamkajšnjimi oblikovalci. Bili so navdušeni nad našimi idejami in zamislimi ter nam dali nekaj nasvetov, kako te ideje še nadgraditi.

24. Organizirali bomo različna predavanja in delavnice (pri pouku likovne vzgoje) na temo večkratne uporabe različnih materialov in predmetov, ki bi jih drugače večinoma zavrgli. V petek, 3. 4. 2015, smo na šoli organizirali predavanje z naslovom **Hrana na krožniku**, ki so nam ga predstavili Ekologi brez meja. Na predavanju smo govorili o nepravilni predelavi, transportu in uporabi hrane. V ospredju je bila tematika problem zavržene hrane, kako je lahko pridelava hrane škodljiva za okolje in kako lahko mi pripomoremo k izboljšanju. Zelo zanimivo se nam je zdelo, ko nam je predavateljica Urša Dolinšek prikazala, kako lahko naredimo kompostnik v svojem domu.

Internetne povezave za koše za organske odpadke v stanovanjih:

http://www.organko.si/shop/organko-po-vasi-izbiri.html?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=KosZaBIOodpadke&gclid=CPXTsu6B2sQCFZTLtAodahAAeA

In še - plastični otoki: <https://www.youtube.com/watch?v=D41rO7mL6zM>

25. Tekstilnica – gre za izmenjavo oblačil, oziroma tista oblačila, ki jih bodo dijaki prinesli bomo podarili v dobrodelne namene in tako zopet zmanjšali količino odpadkov ne samo v šoli, ampak tudi doma.

V letošnjem letu je na šoli potekalo veliko dobrodelnih akcij. Zbirali smo hrano, oblačila, zvezke,... za projekt Anina zvezdica. V dobrodelnem srečelovu smo sodelovali z Ledina centrom, ki so nam podarili priročne nagrade in z njihovo pomočjo zbirali denar za naše dijake, ki so pomoči potrebni.

26. Urejali bomo ekotablo ter tako zopet pripomogli k ozaveščanju dijakov in profesorjev o različnih ekoloških problemih, ali pa enostavno predstavili zanimiva dejstva o okolju in tako ozaveščali za skrb za čisto okolje.

27. Po šoli (predvsem v kopalnicah in poleg električnih stikal) bomo nalepili različne nalepke in letake, ki bodo vedno znova opominjali dijake in učitelje, naj pazijo da so luči

ugasnjene, če jih ne rabijo in da je voda vedno dobro zaprta.

28. Povezali se bomo z mednarodno organizacijo Sustain Energy, ki izvaja projekt »Solar cars in the future«.

V projekt se je aktivno vključil naš dijak 4. letnika, Jaka Petrovič, ki je šel v začetku decembra 2014 na enotedensko izobraževanje o trajnostni energiji v Izrael. Svoje pridobljeno znanje je predstavil na pedagoški konferenci učiteljem in zainteresiranim dijakom.

